

Poetry slam slår til sproget i Aabenraa

Fremmedsprogsundervisningen overskred grænser, da poetry slammer Peter Dyreborg besøgte Deutsches Gymnasium für Nordschleswig i Aabenraa

Af Heine Carlsen

'Angela Merkel stjæler Tysklands penge og indleder en kærlighedsaffære med Silvio Berlusconi'. Teksten stammer fra en øvelse, der handler om at finde på fjolde og usandsynlige overskrifter. Helle Thorning-Schmidt dukker også op i idémysteret, og fodboldhelten Cristiano Ronaldo lægger pludselig karrieren på hylden for en drøm om at blive showdanser.

"I den her øvelse er der fokus på at digte historier. Senere skal vi arbejde med tyske og danske stereotyper; hvad er det værste og bedste ved de to nabolande?" fortæller digter og forfatter Peter Dyreborg, der sammen med den tyske digter Björn Högsdal står for workshoppen i poetry slam i Aabenraa.

Kort efter præsenteres stereotyperne i form af et digt, da en dreng og pige laver poetry slam om hver deres land på modersmålet. Sprogene flettes ind i hinanden, mens de to elever på skift præsenterer en stereotyp om deres hjemland.

Fire skoleklasser fra henholdsvis Tyskland og Danmark er samlet til workshop i poetry slam på Deutsches Gymnasium für Nordschleswig i Aabenraa. Her skal de lege med sproget, udfordre deres fordomme og udvikle deres sproglige færdigheder. Klasserne er inddelt i tre hold, som hver har to professionelle 'slammere' med på holdet - en dansk og en tysk.

"Jeg har egentlig haft kombinationen af poetry slam og undervisning med lige fra begyndelsen. Startskudnet var en lærer, der efter en optræden kom hen og sagde: 'Det var sgu meget fedt, vil du optræde på min skole?' Men her i Aabenraa er det første gang, jeg prøver det på tysk," fortæller Peter Dyreborg.

I begyndelsen besøgte Dyreborg primært skoler som oplæser, mens hans workshops i dag byder på skriveundervisning og masser af sproglege.

DANCE LIKE A BUTTERFLY, STING LIKE A BEE

Peter Dyreborg underviser i at bruge fantasien og få det skrevet ned. Indtil nu har han primært beskæftiget sig med danskfaget, men har en enkelt gang arbejdet med digte i spanskundervisningen. 2. Verdenskrig har han også forsøgt at lære en historielasse om ved hjælp af en omskrivning til rim og rytme.

"Eleverne synes, det er fedt og sproget bliver pludselig sprællevende. Poetry slam involverer jo både mimik og kropssprog. Det kan for eksempel være i en blanding af sprog og idræt, hvor et digt på fire linjer plantes i både hoved og krop," fortæller Peter Dyreborg.

Peter Dyreborg anvender også selv bevægelse, når han skal lære sine digte udenad. Han løber gerne en lang tur og stopper ikke før han kan sit digt. Bevægelsesteknik fra boksning er også en faktor, der kan bruges i poetry slam, såvel i måden at stå på, som i kroppens rytme.

"Muhammad Ali sagde engang: 'Dance like a butterfly, sting like a bee'. Det er en teknik og tankegang,

man også kan bruge i poetry slam,” mener Peter Dyreborg.

Tilbage i Aabenraa er eleverne nu blevet præsenteret for en repetitionsøvelse. De skal skabe rytme i et digt ved at bruge gentagelser. 'I Danmark spiser vi..., i Tyskland spiser vi..., fordi..., fordi..., fordi...'. Tysk og dansk sprog flettes med hinanden og alle elever skriver på begge sprog, også når de færdige digte skal præsenteres.

AT LÆRE VED AT LEGE, ER DET BEDSTE

Mantraet for Peter Dyreborgs poetry slam er, at eleverne først og fremmest skal opleve glæde og sjov ved sproget. Sproglige fejl er tilladt og bliver i første omgang kun rettet, hvis de er direkte meningsforstyrrende.

”At lære ved at lege, er det bedste. Man skal i første omgang kunne gøre sig forstået ved at kombinere hoved og krop. Så må eleverne æde det sure æble med grammatikken senere. Fejl er jo sjove. Se for eksempel på mange børnesange og rim. Dem er der masser af fejl i, men her er det OK, for det er sjovt. For eksempel børnesangen: 'Dig og mig og vi to'” understreger Peter Dyreborg.

Som udgangspunkt er indholdet i digtene ved poetry slam ikke vigtigt. Men i skolen skal alt, ifølge Peter Dyreborg, desværre give mening. Han tager udgangspunkt i elevernes egne produktioner, hvor de for eksempel omskriver en sang af Eminem til deres egen verden. Det kan også være 'cut-up' af tilfældige ord og sætninger fra en avis, der danner grundlag for et digt.

”Elever er jo forskellige, så øvelser som cut-up er samtidig godt for de svagere elever, eller hvis en elev oplever skriveblokering,” fortæller Peter Dyreborg.

FANTASIEN SKAL I CENTRUM

I Aabenraa vælger to tyske piger at lave en teamperformance, hvor de på skift fremfører sætninger i et digt, kombineret med en sang. Sangen viser sig at være en tysk folkesang, som nu også bliver en del af de danske elevers bevidsthed.

”Fantasien er i centrum her. Det samme er elevernes evne til at asociere og finde et personligt udtryk. Poetry slam har meget at gøre med personlighed,” siger Peter Dyreborg. Selve konkurrenceelementet i poetry slam inddrager Peter Dyreborg i det omfang, det giver mening. Han mener, at det både kan være motiverende og demotiverende for eleverne i workshoppen.

”Det afhænger af elevernes generthed. De fleste finder ud af, at det slet ikke er farligt. Jeg har oplevet stille klasser og klasser, hvor de fleste sad med hånden oppe, for at få lov til at komme på. Jeg improviserer altid ud fra gruppen af elever og har en basis på 40-50 øvelser, som jeg kan bruge af,” siger Peter Dyreborg.

Peter Dyreborg husker en pige fra en 8.klasse i Esbjerg, som efter en workshop dukkede op til et offentligt aftenarrangement i poetry slam og gik på scenen. Hun gjorde det efter kun fire timers workshop og hun reciterede et digt, som hun selv havde skrevet.

TAK FOR DANSK REGNVEJR

Afslutningen på første dag i workshoppen i Aabenraa nærmer sig. Eleverne skriver hver to ting ned, som de er taknemmelige for, samt to ting, som de er taknemmelige for – dog på den ironiske måde. Eleverne skriver denne gang på deres modersmål.

”Tak til min far”

”Tak til mine venner”

”Tak for det danske regnvejr”

”Tak for mad”

Resultatet af taknemmeligheden bliver et kædedigt, hvor workshoppens tyve elever på skift fremsiger deres sætninger i en stor kreds, hvor tysk og dansk taknemmelighed og sprog blander sig på kryds og tværs.

”Når workshoppen slutter i morgen, har vi fundet 6-10 elever, som er rigtigt gode og som får mulighed for at optræde for 200 publikummer ved et offentligt show i Kühlhaus i Flensborg,” slutter Peter Dyreborg.

Hvem er Peter Dyreborg?

Den nordjyske digter, forfatter og poetry slammer Peter Dyreborg er 35 år og bosat i København. Han kan bryste sig af mange titler, blandt andet dansk mester i poetry slam, 2008. Han hører til i en hardcore kreds af 4-5 professionelle, danske poetry slammere og er en kending i slam-kredse, hvor han har optrådt siden 1998. Han er dermed den danske digter, der har optrådt med poetry slam i længst tid. Peter Dyreborg var ikke selv med til det første poetry slam arrangement i Danmark, men det næste i rækken, som blev arrangeret af digteren Janus Kodal.

Hvad er Poetry Slam?

Man skelner mellem genren *spoken word*, der handler om oplæsning af digte. En konkurrence i *spoken word* kaldes derimod for *poetry slam*.

